

Dialectwoordenboeken in Belgisch- en Nederlands-Limburg

1.1. Regionale dialectwoordenboeken

Limburg (= Belgisch-Limburg en Nederlands-Limburg)

Weijnen, A.A., J. Goossens e.a. (1983–2008), *Woordenboek van de Limburgse Dialecten*. Assen, Van Gorcum; Amsterdam, Gopher.

Zie ook: **Belgisch-Limburg**, **Haspengouw** en **Nederlands-Limburg**.

Nederlands-Limburg

Prikken, P. (1994), *De taal van de Maas. Woordenboek Nederlands-Limburgs*. Sittard, C&C Euregio.

Belgisch-Limburg

Maasen, M. en J. Goossens (1975), *Limburgs Idioticon. Verzamelingen dialectwoorden ("woordenzangen"), van 1855 tot 1902 verschenen in het tijdschrift " 't Daghet in den Oosten"*. Tot woordenboek omgewerkt door M. Maasen en J. Goossens. Tongeren, Michiels.

Zie ook: **Haspengouw**.

Haspengouw (prov. Belgisch-Limburg)

Rutten, A. (1890), *Bijdrage tot een Haspengouwsch Idioticon*. Antwerpen, Zuidnederlandsche Maatschappij van Taalkunde; Boucherij. (Hoofdzakelijk Borgloon (Q 156) en omgeving.)

Rutten, A. (1904), *Bijvoegsel aan de Bijdrage tot een Haspengouwsch Idioticon*. Antwerpen, Zuidnederlandsche Maatschappij van Taalkunde; Boucherij. (Hoofdzakelijk Borgloon (Q 156) en omgeving.)

1.2. Plaatselijke dialectwoordenboeken

Achel (prov. Belgisch-Limburg) (L 282) : zie Hamont

Arcen (prov. Nederlands-Limburg) (L 250)

Litjens, G. en A. van Soest (z.j. [1989]), *En haffel Ârces/Löms*. Arcen, Stichting Heemkunde Arcen.

Baarlo (prov. Nederlands-Limburg) (L 295)

Görtz, H. (2005), *Richtig Baolders*. In: *Baarlose Sprokkeling 39*, Baarlo.

Beek (prov. Nederlands-Limburg) (Q 019)

Roebroek, J.L.H. (1982), *Dialect van Beek-Elsloo*. Beek, Heemkunde Vereniging Beek. (Derde deel van de serie 'Wat Baek ós bud', facsimile van met de hand geschreven aantekeningen).

Beesel (prov. Nederlands-Limburg) (L 300)

Bloemen, P. (2003), *De groeëte zeumer. Beesels-Ruivers woordenboek*. Beesel, Heemkundevereniging Maas- en Swalmdal.

Beverlo (prov. Belgisch-Limburg) (K 318)

Vandermeeren, L. (1995), *Het Bjêvels*. Beverlo, [eigen uitgave auteur].

Vandermeeren, L. (2001), *Het Bjêvels. Supplement*. Beverlo, [eigen uitgave auteur].

Bocholt (prov. Belgisch-Limburg) (L 317)

Cuppens, C. e.a. (2004), *Zoeë plat as eine bógg'se kook. Bocholter woordenboek*. Bocholt, Cultuurraad en Gemeentebestuur van Bocholt.

Bocholtz (prov. Nederlands-Limburg) (Q 211) : zie Simpelveld

Bree (prov. Belgisch-Limburg) (L 360)

Schoofs, R. (1988), *Woordenboek van het dialect van Bree en omgeving*. Bree, [eigen uitgave auteur].

Schoofs, R. (1990), *Kâl wi-j kook. Zegswijzen, volkse verzen, vergelijkingen en zeispreuken alsook aanvullende woordenlijsten bij Het dialect van Bree en omgeving*. Bree, [eigen uitgave auteur].

Schoofs, R. (1996), *Woordenboek van het dialect van Bree en omgeving*. 2e [uitgebreide] druk. Bree, [eigen uitgave auteur].

Schoofs, R. (2005), *Vergèèt-maar-neet'sjes. Zegswijzen, volkse verzen, vergelijkingen en zeispreuken alsook aanvullende woordenlijsten bij Het dialect van Bree en omgeving*. Bree, [eigen uitgave auteur].

Brunssum (prov. Nederlands-Limburg) (Q 035)

Bothmer-Herinx, J. (2006), *'t Woerdeboek van Broenssem*. Maastricht, TIC.

Diepenbeek (prov. Belgisch-Limburg) (Q 071)

Castermans, J. e.a. (2000), *Diepenbeeks. Eigenwoordig en eigenzinnig*. Diepenbeek, Heemkundige Kring Diepenbeek.

Dilsen (prov. Belgisch-Limburg) (L 421)

Scheepers, M. (1996), *Het Dilsers plat*. Dilsen, Geschied- en Heemkundige Kring Dilsen-Stokkem.

Echt (prov. Nederlands-Limburg) (L 381)

Geurts, R. (z.j. [1988]), *Seppig wiej ein smawtpaer. Woorden en uitdrukkingen in het Echter dialect*. Echt, Valkenburg Offset.

Eigenbilzen (prov. Belgisch-Limburg) (Q 086)

Jans, F. (2004), *Dikshenèr van èègebùlze*. z.p. [Eigenbilzen], [eigen uitgave auteur].

Elsloo (prov. Nederlands-Limburg) (Q 017)

Cobben, J.G.G. (2000), *De platte Aelsenaer. Diksjenaer van 't Aelser plat óét de jaore 1940-1950 én vruuger*. Elsloo, Stichting Streekmuseum Schippersbeurs.

Eupen (prov. Luik) (Q 284)

Tonnar, A. e.a. (1899, 1970²), *Wörterbuch der Eupener Sprache*. Wiesbaden, Sändig Verlag.

Gemmenich (prov. Luik) (Q 251)

Aldenhoff, J. e.a. (2003), *Diksjonäär van et Jömelejer Plat*. Eupen, Grenz-Echo Verlag.

Genk (prov. Belgisch-Limburg) (Q 003)

Geraerts, A. e.a. (z.j. [1990]), *Gènker Woerdeleest*. Genk, Gemeentebestuur Genk.

Gennep (prov. Nederlands-Limburg) (L 164)

Kroon, S. e.a. (2005), *Dialectspreekwoordenboek van de gemeente Gennep. Een keuze uit spreekwoorden, uitdrukkingen, versjes en liedjes in het dialect van Gennep, Heijen, Milsbeek, Ottersum en Ven-Zelderheide*. Gennep, Stichting dialectwoordenboek van de gemeente Gennep.

Van Dinter, W. e.a. (1993), *Dialectwoordenboek van de gemeente Gennep. Een keuze uit de woordenschat van het dialect van Gennep, Heijen, Milsbeek, Ottersum en Ven-Zelderheide*. Gennep, Stichting dialectwoordenboek van de gemeente Gennep.

Geulle (prov. Nederlands-Limburg) (Q 018)

Sassen, L.H. (1992), *Eine wösj groffiaote. Een boeket anjers*. Geulle, Heemkundevereniging Gäöl.

Sassen, L.H. (1995), *Ó buulke huuve. Een zakje knickers*. Geulle, Heemkundevereniging Gäöl.

Groenstraat (prov. Nederlands-Limburg) (Q 117a)

Bosten, L. e.a. (z.j. [1981]), *Groenstraats-Bargoens woordenboek*. z.p. [Ubach over Worms], z.n.

Gronsveld (prov. Nederlands-Limburg) (Q 193)

Jaspars, G. (1979), *Groéselder Diksjenér. Woordenboek van het Gronsvelds dialect*. Gronsveld, [eigen uitgave auteur].

Jaspars, G. m.m.v. M. van de Weert (2000), *Woordenboek van het Gronsvelds dialect*. Gronsveld, Stichting Grueles.

Hamont (prov. Belgisch-Limburg) (L 286)

Bernaerts, J. (1991), *Hamonts-Achels Dialectwoordenboek. Etymologische verkenningen in het dialect van Hamont en Achel*. Hamont, Stad Hamont-Achel.

Hasselt (prov. Belgisch-Limburg) (Q 002)

Staelens, X. (1982, 1982², 1989³), *Dieksjenèèr van 't (H)essels*. Eerste en tweede, verbeterde druk: Hasselt, Heideland; derde, verbeterde druk: Hasselt, De Langeman.

Heel (prov. Nederlands-Limburg) (L 328)

Janssen, L. (2003), *Woordenboek Heels-Nederlands. Van aanspender tot zwetskammezaol*. Heel, [eigen uitgave auteur].

Heer (prov. Nederlands-Limburg) (Q 105)

Notermans, J. (1990), *Hiersj-Mestreechs-ABN Woordenboek*. Maastricht, [eigen uitgave auteur].

Heerlen (prov. Nederlands-Limburg) (Q 113)

Jongeneel, J. (1884), *Een Zuid-Limburgsch taaleigen. Proeve van vormenleer en woordenboek der dorpspraak van Heerle*. Heerlen, Weyerhorst.

Woadbook Heëlesj-Hollendsj vuur Heële en umsjtrieëke. Woordenboek Heerlens-Nederlands voor Heerlen en omstreken (2000). Heerlen. Veldeke Heële en umsjtrieëke.

Herten (prov. Nederlands-Limburg) (L 330)

Beenen, P. H. H. (1973), *Dialect en volkskunde van Herten*. Roermond, Poell.

Hoeselt (prov. Belgisch-Limburg) (Q 077)

Achten, P. (1995), *Djonkappërslatijn. Hôessëlsë Diksjenêèr*. Hoeselt, [eigen uitgave auteur].

Achten, P. (2005), *Blëf Hôessëlts kallë. Diksjenêèr van Hôessëlt*. Hoeselt, [eigen uitgave auteur].

Horst (prov. Nederlands-Limburg) (L 246)

Verheijen, J. e.a. (1989), *è Maes inne taes, Plat Hôrster*. Horst, [eigen uitgave auteur].

Verheijen, J. e.a. (1993), *Zò bót ás en hiëp*. Horst, [eigen uitgave auteur].

Kaulille (prov. Belgisch-Limburg) (L 316)

Dewael, J. e.a. (2004), *De slupp'ndraa:g'r. Dialectwoordenboek van Kaulille*. Bocholt, Cultuurraad en Gemeentebestuur van Bocholt.

Kerkrade (prov. Nederlands-Limburg) (Q 121)

Amkreutz, L. e.a. (1987, 1997²), *Kirchröadsjer Dieksiejoneer*. Kerkrade, Stichting Kirchröadsjer Dieksiejoneer. (Sterk vermeerderde tweede druk, met register Nederlands-Kerkraads, Kerkrade 1997)

Amkreutz, L. e.a. (2001), *Kirchröadsjer Dieksiejoneer. Uitgebreide woordenlijst Nederlands-Kerkraads*. Kerkrade, Stichting Kirchröadsjer Dieksiejoneer.

Benders, J. e.a. (red.) (2003), *Kirchröadsjer zagenswies*. Kerkrade, Stichting Kirchröadsjer Dieksiejoneer.

Kortesseem (prov. Belgisch-Limburg) (Q 074)

Oris, J. (2000), *Diksjenêr van Kotsove*. Kortesseem, Gemeentebestuur Kortesseem.

Lomm (prov. Nederlands-Limburg) (L 250z) : zie Arcen

Maasbree (prov. Nederlands-Limburg) (L 267)

Wijnen, F. (2007), *Bree, wie me kalde, sproök en praòt. Woordeboek van Maasbree*. Maasbree, [eigen uitgave auteur].

Maaseik (prov. Belgisch-Limburg) (L 372)

Van der Donck, E. (z.j. [1980]), *Maaseik en zijn Maaslandse taal*. Beek, De Nieuwe Mijnstreek.

Maastricht (prov. Nederlands-Limburg) (Q 095)

Aarts, F. (2005), *Dictionairke vaan 't Mestreechs: mie es doezend Mestreechse wäörd, oetdrökkinge en gezègkdes*. Maastricht, Stichting Onderweg.

Bovens, T. (z.j. [1986]), *Eus Mojertaol. Kennismaking met Maastricht en 't Mestreechs*. Maastricht, editor publiciteit.

Breuls, C. (1914), *Vademecum handelend over Maastrichts dialect*. Maastricht, Schmitz.

Brounts, P. e.a. (red.) (2004), *De Nuie Mestreechsen Dictionair*. Maastricht, Veldeke-krink Mestreech.

Endepols, H.J.E. (1955, 1985⁴), *Woordenboek of Diksjenaer van 't Mestreechs*. Maastricht, Boosten en Stols.

Franquinet, G.D. (z.j. [1851-1852]), *Proeve over het taal-eigen der stad Maastricht*. z.n., z.p.

Veldeke-krink Mestreech (z.j. [1996]), *Good en geisteg gezag: Mestreechter spreekwäörd en gezègkdes*. Maastricht, Veldeke-krink Mestreech.

Meerlo (prov. Nederlands-Limburg) (L 217)

Van de Voort, Th. (1973), *Het dialect van de gemeente Meerlo- Wanssum*. Amsterdam, Rodopi. (De dialecten van Wanssum, Geijsteren, Blitterswijck, Meerlo, Tienray, Swolgen).

Meijel (prov. Nederlands-Limburg) (L 265)

Crompvoets, H. (1991), *Mééls Woordeboe:k*. Meijel, Medelo.

Montfort (prov. Nederlands-Limburg) (L 382)

Bakkes, P. (2007), *Mofers Waordebook*. Montfort, Stichting Mofers Waordebook.

Nederweert (prov. Nederlands-Limburg) (L 288) : zie Weert

Nuth (prov. Nederlands-Limburg) (Q 036)

Bemelmans, C. (z.j. [2002]), *Nut(h)se kal is geine nötte kal*. Maastricht, TIC.

Ospel (prov. Nederlands-Limburg) (L 288a) : zie Weert

Posterholt (prov. Nederlands-Limburg) (L 387)

Kars, H. (2005), *Posters Waordebook. Dialect in Limburgs grensdorp Posterholt*. Posterholt, [eigen uitgave auteur].

Reuver (prov. Nederlands-Limburg) (L 299) : zie Beesel

Roermond (prov. Nederlands-Limburg) (L 329)

Kats, J.C.P. (1985, 2003²), *Remunjs Waordebook*. Roermond, Van der Marck; tweede, gewijzigde druk: Roermond, WWB.

Romershoven (prov. Belgisch-Limburg) (Q 076)

Lijnen, J. (1984), *Te hooi en te gras. Bijdrage tot een idioticon van het dialect van Romershoven*. Romershoven, [eigen uitgave auteur].

Schinveld (prov. Nederlands-Limburg) (Q 030)

Peiffer, F.J. (1995), *Woeërdebook van 't Sjilves Dialek*. Schinveld.

Simpelveld (prov. Nederlands-Limburg) (Q 116)

Bisschops, M. (1994), *Zumpelvelder Wöad. Eerste woordenlijst van het Simpelvelder dialect*. Simpelveld, Heemkundevereniging De Bongard, sectie dialect.

Strolenberg, W. (2005), *Zumbó diksiejoneer. Uitgebreide woordenlijst in Simpelvelds en Bocholtzer dialect*. Simpelveld, Heemkundevereniging De Bongard, sectie dialect.

Sint-Truiden (prov. Belgisch-Limburg) (P 176)

Sintruïnse Diksjónèèr (1995). Sint-Truiden, 't Nèigemenneke.

Sittard (prov. Nederlands-Limburg) (Q 020)

Schelberg, P.J.G. (1979), *Woordenboek van het Sittards dialect met folkloristische aantekeningen*. Amsterdam, Rodopi.

Van der Heijden, L. (1927, 1973²), *Zittesjen A.B.C.* Sittard, [eigen uitgave auteur]; Herdruk: Sittard, Optocht Comité: VVV Sittard.

Weelen, P. e.a. (red.) (2005), *Zittesj Woordebouk*. Heruitgave van P.J.G. Schelbergs *Woordenboek van het Sittards dialect*. Maastricht, TIC.

Stokkem (prov. Belgisch-Limburg) (L 423)

Venken, M. e.a. (1990), *'n Manjel Stokkemer wèurd*. Maaseik, Kunstkring Arnold Sauwen Stokkem.

Stramproy (prov. Nederlands-Limburg) (L 318)

Steijvers, L. (1989), *Weem kintj ze nog? Ein verzameling Rojer weurd*. Stramproy, [eigen uitgave auteur].

Susteren (prov. Nederlands-Limburg) (L 432)

Zösterse kal (2000). Susteren, Vereniging van Natuurvrienden.

Swalmen (prov. Nederlands-Limburg) (L 331)

Meuffels, H. (2005), *Zjwaams Waordebook*. Swalmen, Milieu- en Heemkundevereniging Swalmen.

Tegelen (prov. Nederlands-Limburg) (L 270)

Ambaum, T. (2006), *Brónsgreun bukske: editie Tegels dialect*. Steyl, Ambaum Media & Communicatie.

Houx, J. e.a. (1968), *Tegels Dialek. Uiteenzetting over de klankleer, spraakkunst en woordenschat van het dialect van Tegelen*. Maastricht, Boosten en Stols.

Tongeren (prov. Belgisch-Limburg) (Q 162)

Severijns, L. (1985), *Zo zègge zë dat én Tongere. Pumkëskal*. Tongeren.

Severijns, L. (1989), *Nog Pumkëskal. Spreekwoorden en zegswijzen in het Tongers dialect*. Tongeren.

Stevens, A. (1986), *Túngërsë Diksjënêr. Woordenboek van het Tongers*. Tongeren, Loonzetterij Vanormelingen.

Tungelroy (prov. Nederlands-Limburg) (L 318b)

Kooijman, G. (1985), *Thematisch Woordenboek van het Tungelroys*. Amsterdam, Rodopi.

Valkenburg (prov. Nederlands-Limburg) (Q 101)

Dorren, Th. (1917-1918, [1928]², [1994]³), *Woordenlijst uit het Valkenburgsch Plat, met etymologische en andere aantekeningen*. Publications de la Société historique et archéologique du Limbourg 53-54 (1917-1918). Tweede druk [1928]: z.p. [Valkenburg], z.n. Derde druk [1994]: z.p. [Valkenburg], z.n.

Venlo (prov. Nederlands-Limburg) (L 271)

Alsters, A. e.a. (1993), *Venloos Woordenboek*. Met een bijdrage van F. Bakker (Blericks Dialect). Venlo, Veldeke-Venlo.

Van Gasselt, J. (1992), *Venloos Opzoek Bukske*. Venlo, [eigen uitgave auteur].

Venray (prov. Nederlands-Limburg) (L 210)

Schols, W. en G. Linssen (1991, 1991², 1998³), *Venrays woordenboek. Woordenschat, klankkarakter, systeem, structuur en gebruik van de Venrayse taal*. Venray, Veldeke-Venray.

Wanssum (prov. Nederlands-Limburg) (L 214) : zie Meerlo

Weert (prov. Nederlands-Limburg) (L 289)

Hermans, P. (1994), *Wi-j zegkdje det op ze Wieërs / Hoe zeg je dat in het Weerts? Een samenvatting over de klanken, spraakkunst en woordenschat van het Weerter dialect*. Weert, Drukkerij Maes.

Hermans, P. e.a. (1998), *De Weertlandse dialecten. Vör te laeze, te schriëve en te kalle*. Weert, Veldeke kring Weert.

Van den Berg, J. e.a. (1983), *Weertlands, kâl wi-j kook. Weertlands Woordenboek*. Weert, Veldeke kring Weert.

Feijen, J., e.a. (2009), *Schoeën gezagdij. Spraekwuuërd en gezagdjes uut 't Wieërter land*. Weert, Veldeke kring Weert.

Zolder (prov. Belgisch-Limburg) (K 361)

Lemmens, M. (2004), *Zó.ldersen Diksjenéér. Woordenboek van het Zolders*. z.p. [Zolder], [eigen uitgave auteur].

Zonhoven (prov. Belgisch-Limburg) (Q 001)

Achten, E. en L. Achten (1996), *'t Zoo.ëneves woo(ë)rdebòk. Het Zonhovens woordenboek*. Zonhoven, Gemeentebestuur Zonhoven.

1.3. Etymologische dialectwoordenboeken

Thewissen, H. (z.j. [2005]), *Limburgs etymologisch woordenboek ofwel Woa kómme oze wäörd vandan?* z.p., z.n.

Weijnen, A.A. (1996, 2003²), *Etymologisch dialectwoordenboek*. Assen, Van Gorcum. Tweede, verbeterde en vermeerderde druk: Den Haag, SDU.